

Laureátom Medzinárodnej ceny SAV za rok 2026 sa stal japonský slovákista prof. Susumu Nagayo

22.9.2026 - | SAV

Slovenská akadémia vied ocenila v utorok 22. septembra 2026 japonského historika a slovákistu Susumu Nagaya, emeritného profesora Univerzity Waseda v Tokiu, Medzinárodnou cenou SAV v oblasti vied o spoločnosti a kultúre za rok 2026. Na slávnostnom podujatí v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave odovzdal tohtoročnému laureátovi cenu predseda Slovenskej akadémie vied a predseda Vedeckej rady SAV Martin Venhart. Podujatia sa zúčastnili hostia z akademického, politického, spoločenského aj diplomatického prostredia.

Medzinárodná cena SAV za rok 2026 bola profesorovi Nagayovi udelená Vedeckou radou SAV na návrh Historického ústavu SAV, v. v. i., a Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Japonsku, ako osobitný prejav uznania za jeho vynikajúce dielo so vzťahom k Slovensku a za významnú podporu vedy na Slovensku.

Podľa predsedu SAV Martina Venharta je Medzinárodná cena SAV pripomienkou, že slovenská veda nie je uzavretá do vlastných hraníc. *„Medzinárodná cena SAV je určená práve pre tie vedecké osobnosti, ktorí Slovensko posúvajú do sveta, respektíve ktoré šíria jeho dobré meno v zahraničí. V prípade profesora Nagaya do sveta, ktorý je od nás geograficky aj kultúrne výrazne vzdialený. Vďaka nášmu tohtoročnému laureátovi medzinárodnej ceny je Slovensko v japonskom akademickom prostredí vnímané ako svojbytný predmet záujmu, nie len ako súčasť širšieho stredoeurópskeho celku. To je presne to, čo si ako akadémia na medzinárodnej spolupráci ceníme najviac,“* poznamenáva Martin Venhart.

Susumu Nagayo patrí medzi najvýznamnejších japonských a ázijských slovákistov a historikov strednej Európy. Je považovaný za kľúčového ázijského experta na osobnosť Milana Rastislava Štefánika – preložil a kriticky spracoval dokumenty o jeho pôsobení a o pôsobení československých légii v Rusku a Japonsku. Dlhodobo spolupracuje s Historickým ústavom SAV, v. v. i., podieľal sa na viacerých medzinárodných grantových projektoch a organizácii slovensko-japonských vedeckých podujatí. Vďaka jeho sprostredkovaniu dostali viacerí vedci zo SAV možnosť publikovať v Japonsku a prednášať na japonských vedeckých fórach.

Profesor Nagayo systematicky začlenil slovenskú problematiku do japonského slavistického diskurzu a de facto premostil jazykovú aj geografickú bariéru medzi našimi krajinami. Práve za to a za jeho kľúčový výskum o Štefánikovi v ázijskom kontexte, ako aj za dlhoročné budovanie mostov medzi slovenskými a japonskými historikmi a tiež výchovu celej novej generácie japonských slovákistov bol nominovaný na tohtoročnú Medzinárodnú cenu SAV.

Samotný laureát si ocenenie spája predovšetkým so svojou dlhoročnou väzbou na Slovensko. *„Bratislava a Slovensko sú súčasťou môjho života už štyri desaťročia, odkedy som sem prišiel ako mladý študent. Táto cena pre mňa znamená, že moja vedecká cesta, a spolu s ňou aj práca stoviek mojich študentov, ktorí sa vďaka nej priblížili k slovenskej histórii a jazyku, mali zmysel,“* dodáva prof. Nagayo.

Medzinárodnú cenu SAV udeľuje Vedecká rada SAV zahraničným vedcom a odborníkom za mimoriadny prínos k rozvoju spolupráce so slovenskou vedou a k šíreniu jej poznatkov vo svete.

Prof. Susumu Nagayo (1948) je emeritným profesorom Fakulty politických vied a ekonómie Univerzity Waseda, kde v rokoch 1991 – 2019 pôsobil ako pedagóg. Je autorom viacerých kníh a desiatok štúdií o slovenských a československých dejinách, jazyku a kultúre, vydávaných najmä v Japonsku. Je členom Japonskej asociácie pre slovanské štúdiá a Asociácie pre východoeurópske štúdie. V roku 2024 získal Plaketu Slovenskej historickej spoločnosti za mimoriadny prínos k výskumu slovenských dejín v zahraničí.

Pozvánka na prednášku prof. S. Nagaya M. R. Štefánik v Japonsku (so zameraním na jeho návštevu Kjóta)

Spracoval: Jozef Bednár

Foto: Martin Bystriansky

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13910&source_no=20